

en k-pistfri zon i Norden

Med stor glädje noterar jag som demokratisk socialist att debatten om en kärnvapenfri zon i Norden ständigt intensifieras och fördjupas.

Visserligen måste en sak erkännas. Det var inte vi socialdemokrater som var först med idén. Det var ett annat socialistiskt parti, det kommunistiska i Sovjetunionen, genom en av dess ledare på 1950-talet, Nikita Chrustjev. Och en av dem som varmast förespråkade en kärnvapenfri zon i Norden är faktiskt Finlands president Urho Kekkonen. Ändå kommer han från centerpartiet, som ju inte alls står oss socialdemokrater speciellt nära. I just det här speciella fallet får man väl därför bortse ifrån vilka som var först – det väsentliga är ju vad de föreslagit.

Kom dock ihåg att även vi socialdemokrater var ganska tidigt ute. Mitt partis forne utrikesminister Östen Undén uttalade sig på 1960-talet för en kärnvapenfri europeisk klubb, och det är ju vackert så.

Hoppingivande är att Norden faktiskt redan är kärnvapenfritt i fredstid. Vi har alltså en god grund att bygga vidare på. Bekymret är att Norge och Danmark – som ju tillhör det kapitalistiska Nato – kan få kärnvapen stationerade på sina territorier i krigstid. Och det är ju framför allt vid sådana tillfällen som dessa vapen skall vara förbjudna. Vi fredsälskande socialister måste därför fortsätta vår agitation, så att allmänheten i alla Nordens länder ser till att Nato håller sina kärnvapen borta från våra nordiska broder-

länder, i fredens och säkerhetens intresse.

Tyvärr har en del reaktionärer blandat in ovidkommande argument i diskussionen om den kärnvapenfria zonen i Norden.

Några har hänvisat till att Sovjet har kärnvapen i Murmansk, där deras ishavsflootta håller till, samt dessutom kärnvapen på Kolahalvön och vid Leningrad och kärnvapensbestyckade u-båtar i Östersjön. Det är visserligen korrekt, men det hör inte hit. Sovjet ligger väl inte i Norden! Östersjön har det fredsälskande Sovjet många gånger kallat för "Fredens hav". Inte ens den mest obotfärdige upprustare kan därför påstå annat än att den kommunistiska supermakten menar allvar med sin fredskärlek i området. Även för svenskt vidkommande måste det vara tryggt att veta att Sovjet har kärnvapen där. Då kan de fredsbevarande krafterna effektivt hindra Nato från att föra in sådana vapen i Danmark och Norge och därmed slå vakt om freden i vår del av världen.

Vidare har ingen mindre än Leonid Breznev redan försäkrat att Sovjet är villigt att diskutera vissa begränsningar av kärnvapnen i områden som ligger nära Norden. Det är verkligen generöst. Visser-

ligen har han ännu inte preciserat sig, men vad betyder det? Det är gesten, den goda viljan som är det väsentliga.

Med skärpa vill jag varna för försöken att blanda samman ett kärnvapenfritt Norden med ett kärnvapenfritt Europa. Det är två vitt skilda ting. Och att få Nato att skrota alla sina kärnvapen skulle bli svårt. Därför är det nog säkrast att Sovjet behåller sina. Dessutom kan man ju aldrig lita på Natoländernas representanter.

Ett fel med debatten om ett kärnvapenfritt Norden är att den inte gått tillräckligt långt. Jag ser ett sådant arrangemang bara som ett första steg på väg mot verklig nedrustning och fred. Varför stanna vid just kärnvapnen? När de väl är borta är det dags för nästa vapenslag. Nästa etapp måste bli att skapa en stridsflygfri zon i Norden. Sedan fortsätter vi med krigsfartygen, robotarna, tanksen och fullbordar så småningom fredssträvandena med att förbjuda k-pistarna och bajonetterna.

På det sättet kan vi få bort både Nato och alla förstörelsevapen från de nordiska länderna. Därmed blir freden i vår del av världen tryggad för evärdlig tid.

Matti Häggström